Siste nytt fra Småkraftforeninga

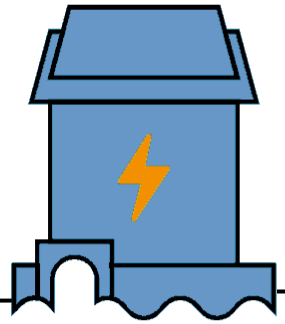
Aasen-tunet, Hovdebygda

12. nov. 2026

Mads Sander

Informasjonsrådgiver

Småkraftforeninga

Agenda:

Aktivitet i bransjen (tall og politikk)

Hva har vi drevet med i høst?

... og en liten førpremiere

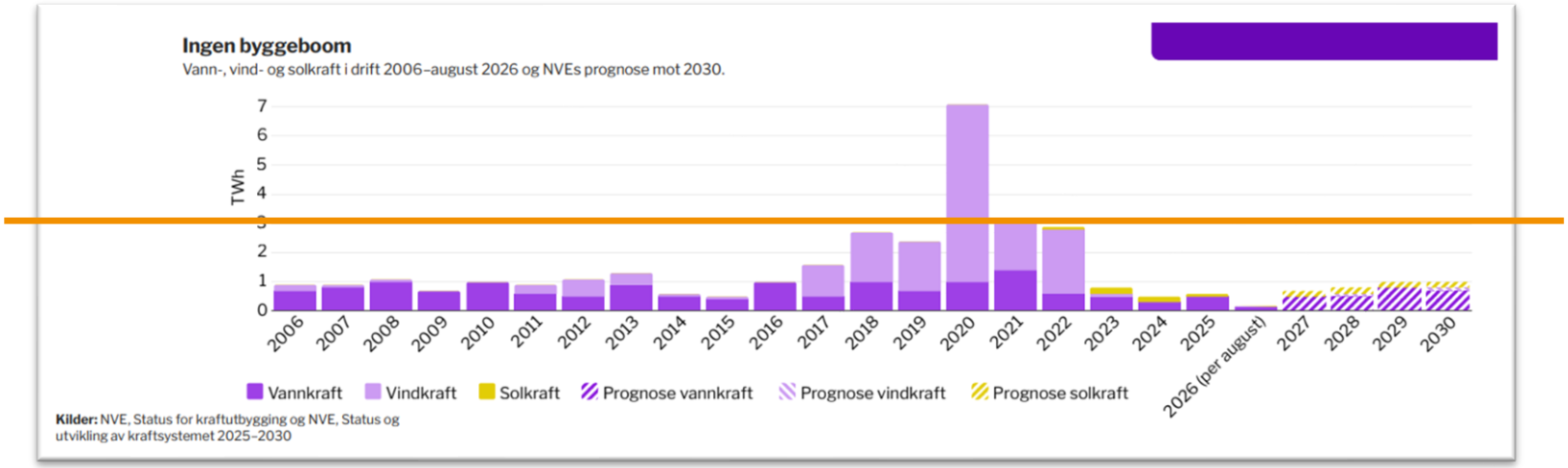
Tall og status

Først: En realitetsorientering

Norsk klimastiftelse: 1 TWh ny, fornybar kraft må bygges ut hvert år fremover hvis vi skal holde tritt med økningen i det norske strømforbruket

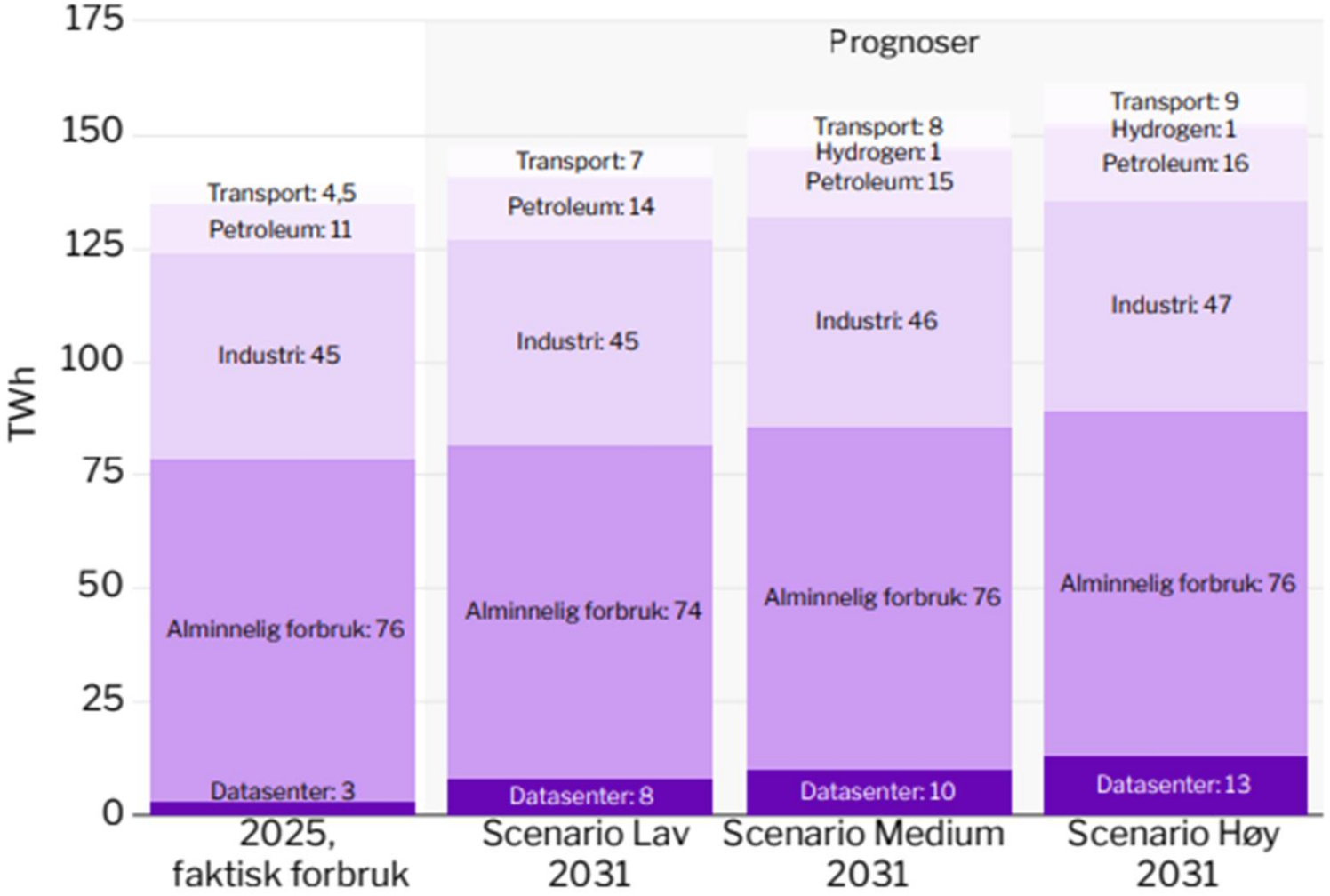
Miljødirektoratet har beregnet at det må bygges ut 3 TWh ny, fornybar kraft hvert år frem mot 2035, hvis vi skal nå klimamålene vi har satt oss.

0,2 TWh … bygd ut før 1. september

Vil datasentre bruke 8 eller 13 TWh om fem år?

Norges strømforbruk i 2025 per sektor og Statnetts tre scenarier for strøm-forbruk i 2031 (Lav, Medium og Høy).

Kilde: Statnett, Langsiktig markedsanalyse 2026–2060

Kjetil Lund (sjef i NVE) på Energidagene for 14 dager siden

Potensiale for ny stor vannkraft i Norge

6 TWh

14 TWh

Potensiale for ny småkraft i Norge

Tall og status

… og nye kostnadberegnigner fra NVE sier at småkraft er det som er billigst å bygge ut.

LCOE (øre/kWh)		
Energiform	2024	2026
Småkraft	43	47
Vindkraft på land	42	47
Stor vannkraft	43	49
Solkraft (bakkemontert)	66	53
Solkraft (store, flate tak)	66	80
Solkraft (vanlig hustak)	129	113
Bunnfast havvind	116	121
Flytende havvind	154	155
Kjernekraft	160	194

(Tall fra oktober 26)

Festdager i august!

Småkraftforeninga på fem kraftverksåpninger:

Brufossen (Birkenes)

Skjersfossane (Birkenes)

Stårheim kraftverk (Stadt)

Storbekken kraftverk (Alvdal)

Grovlia kraftverk (Åfjord)

... men «orkesteret spiller på dekk»

Fare for bom stopp i 2028

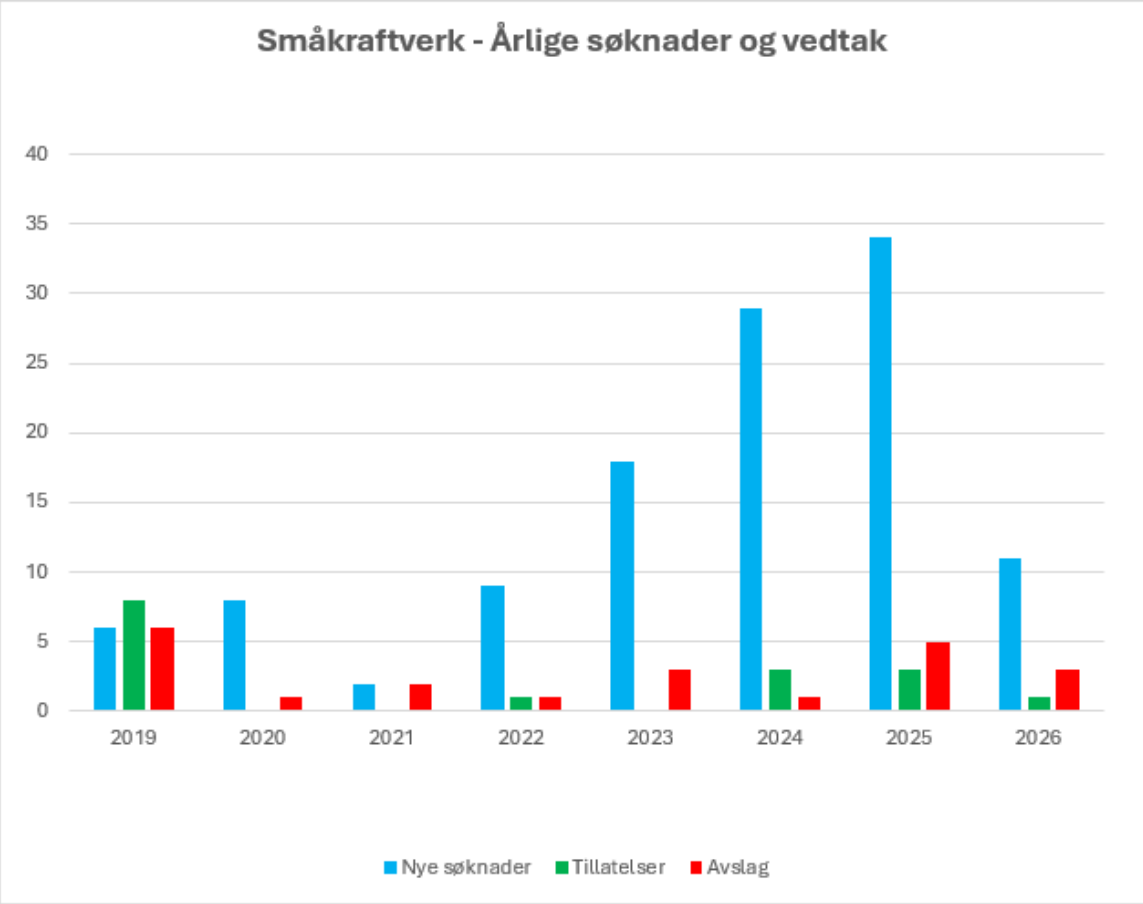
Tall og status

Behandling av småkraftkonsesjoner prioriteres lavt hos NVE.

1 TWh

... I kø.

Ca. 90 prosjekt

Fokus for foreninga: Flere konsesjoner!

Stortinget (Frp, H, Sp, Krf og V) har sagt at de ønsker raskere konsesjons-behandling for småkraft …

5. mars lager Stortingsflertallet et anmodningsvedtak:

a) Skrinlegg grunnrenteskatt på småkraft.

b) Regjeringen må instruere NVE om å prioritere raskere saksbehandling av småkraftkonsesjoner, hvor disse effektivt kan styrke kraftbalansen.»

Regjeringen er «ulne» i sine svar på hvordan de har oppfylt punkt b) …

«Vedtaket (5. mars) er oppfylt gjennom instrukser gitt i tildelingsbrevet til NVE (fra januar)». Isolert sett gir ikke hvert enkelt prosjekt nok kraft til at de vurderes som viktige nok. Totalbildet (1 TWh) tas ikke med i vurderingene.

OG ELLERS:

HVA HAR VI DREVET MED I DET SISTE?

Aktivitet, høsten 26

August: Arendalsuka

Da en småkraftutbygger gjorde sine egne undersøkelser oppdaga han at trafostasjonen han trengte kunne kjøpes på det åpne markedet for **15 millioner** kroner - i stedet for de **46 millionene** som nettselskapet i regionen ville ha.

Vi mener:

Drift av nett er et naturlig monopol. Men *utbygging* av nett bør ikke være det.

Aktivitet, høsten 26

Kampen om de kloke hodene (rekruttering)

Styreleder Lars Emil Berge og Einar Sofienlund på NMBU (Universitetet på Ås) og holder foredrag for studenter på linja for *fornybar energi*.

Aktivitet, høsten 26

Kontaktmøter: Viktige organisasjoner og politikere

Møte med statsråd
(en gang i halvåret)

Aktivitet, høsten 26

Reisevirksomhet …

Verdens eldste løpehjul?

(Notodden, hos Tinfos)

Besøk på Kobbholm kraftverk. Norges østligste. Kulturminne, beredskap osv.

Årsmøte i Svenska Vattenfallsförening (foredragsholder)

Aktivitet, høsten 26

Kraftpraten (podkast)

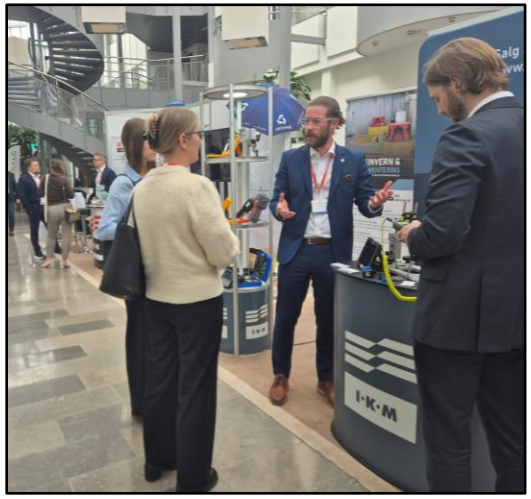

Hør Podcast

«Pelton-Man» og Roald Aga Haug (ny leder i LVK) har vært gjester i høst.
Rune Amundsen (Amiblu) kommer i desember.

Vi minner om:

Småkraftdagane 2027

Bergen, 5. — 7. april

Påmelding åpner 7. januar

Takk for meg!

(spørsmål?)

